

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

આઈ. ટી. સી. એગ્રો ટેક લિમિટેડ.

વી.

વાણિજ્યિક વેરા અધિકારી અને અન્ય

૨૫ જુલાઈ, ૨૦૦૧

[ન્યાયમૂર્તિ એસ. પી. ભરુચા, ન્યાયમૂર્તિ વાય. કે. સભરવાલ અને ન્યાયમૂર્તિ

બ્રિજેશ કુમાર]

વેચાણવેરો:

આંધ્ર પ્રદેશ જનરલ સેલ્સ ટેક્સ એક્ટ, ૧૯૫૭ – પ્રથમ અનુસૂચિ-એન્ટ્રી ૨૪-એ અને ૨૪-બી-રિક્ષાઈન્ડ ઓઈલ અને નોન-રિક્ષાઈન્ડ ઓઈલ-રિક્ષાઈન્ડ ઓઈલ એન્ટ્રી ૨૪-એ માં ઉલ્લેખિત નોન-રિક્ષાઈન્ડ ઓઈલમાંથી મેળવવામાં આવ્યું છે – જેનો અર્થ – તેનો અર્થ એ છે કે એન્ટ્રી હેઠળ વર્ણવેલ અથવા સેટ

કરેલ બિન-રિફાઈન્ડ ઓઈલ અને તેનો અર્થ એ નથી કે એન્ટ્રી હેઠળ કરવેરાને આધિન બિન-રિફાઈન્ડ ઓઈલ.

શબ્દો અને વાક્યો:

'ઉલ્લેખિત ' -વેચાણવેરાના કાયદાના અનુસૂચિમાં એન્ટ્રીના સંદર્ભમાં અર્થ.

આંધ્રપ્રદેશ જનરલ સેલ્સ ટેક્સ એક્ટ, ૧૯૫૭ની પ્રથમ અનુસૂચિની એન્ટ્રી ૨૪- એ બિન-શુદ્ધ વનસ્પતિ તેલ સાથે સંબંધિત છે અને એન્ટ્રી ૨૪-બી એન્ટ્રી ૨૪-એ માં ઉલ્લેખિત બિન-શુદ્ધ તેલમાંથી મેળવેલા શુદ્ધ વનસ્પતિ તેલ સાથે સંબંધિત છે. પ્રતિવાદી-રાજ્યએ એન્ટ્રી ૨૪-એ ને સ્પષ્ટ કરતા કાયદા હેઠળ પરિપત્રો બહાર પાડ્યા.પરિપત્રમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે એન્ટ્રી ૨૪-એ હેઠળ ૨ ટકા વેચાણ વેરાનો રાહત દર માત્ર તે શુદ્ધ તેલ માટે જ ઉપલબ્ધ છે, જે બિન-શુદ્ધ તેલમાંથી મેળવવામાં આવે છે, જેના પર એન્ટ્રી ૨૪-એ હેઠળ કર લાદવામાં આવ્યો હોય અને જે શુદ્ધ તેલ પર એન્ટ્રી ૨૪-એ હેઠળ કર લાદવામાં આવ્યો ન હોય, તેના પર કાયદાની સાતમી અનુસૂચિ હેઠળ ૧૦ ટકાના ઊંચા દરે કર લાદવામાં આવે છે. પ્રતિવાદી-રાજ્ય દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા પરિપત્રોને પડકારતી અપીલકર્તાઓએ હાઈકોર્ટ સમક્ષ રિટ પિટિશન દાખલ કરી હતી.ઉચ્ચ અદાલતે પરિપત્રોને રદ કર્યો હતો પરંતુ, જોકે, એન્ટ્રી ૨૪-બી નું અર્થઘટન એમ

કહીને કર્યું હતું કે માત્ર તે જ શુદ્ધ વનસ્પતિ તેલ કરપાત્ર છે જેને એન્ટ્રી રજ-એ હેઠળ બિન શુદ્ધ ક્ષમતામાં કર ચૂકવવો પડ્યો છે.

આ અદાલતને કરેલી અપીલમાં, અપીલકર્તાઓએ દલીલ કરી હતી કે એન્ટ્રી રજ-બી માં વપરાયેલ 'ઉદ્દેશિત' શબ્દ એન્ટ્રી રજ-એ માં વર્ણવેલ પ્રકારના બિન-શુદ્ધ તેલમાંથી મેળવેલા તમામ વનસ્પતિ શુદ્ધ તેલને લાગુ પડે છે; કે 'ઉદ્દેશિત' શબ્દનો અર્થ એન્ટ્રી રજ-એ હેઠળ 'જે કરવેરાનો ભોગ બન્યો છે' તે શબ્દો નથી; કે જ્યાં એન્ટ્રીનો હેતુ ફક્ત તે જ વસ્તુઓને લાગુ કરવાનો હતો કે જેને એક્ટ હેઠળ કર સહન કરવો પડ્યો હતો, એન્ટ્રી ખાસ કરીને આમ જણાવ્યું હતું; અને એન્ટ્રી રજ, સુધારા પહેલાં, 'જો તે એક્ટ હેઠળ ટેક્સને પૂર્ણ કરે તો' શબ્દોનો ઉપયોગ કર્યો હતો અને આ શબ્દોનો ઉદ્દેશ સુધારેલા કાયદામાં કરવામાં આવ્યો નથી. એન્ટ્રી રજ-એ અને રજ-બી.

અપીલને મંજૂરી આપતા કોર્ટે ઠરાવ્યું: ૧.૧.આંધ્ર પ્રદેશ જનરલ સેલ્સ ટેક્સ એક્ટ, ૧૯૫૭ની પ્રથમ અનુસૂચિની એન્ટ્રી રજ-બીમાં વપરાયેલા શબ્દો સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે તે તમામ વનસ્પતિ તેલ (શુદ્ધ) ને લાગુ પડે છે જે એન્ટ્રી રજ-એ માં વર્ણવેલ બિન-શુદ્ધ તેલના પ્રકારોમાંથી મેળવવામાં આવે છે. 'ઉદ્દેશિત' શબ્દનો અર્થ ફક્ત 'વર્ણવેલ' અથવા 'નિર્ધારિત' થાય છે અને તેનાથી વધુ નહીં. તેથી, એ નિષ્કર્ષ માટે કોઈ વાજબીપણું નહોતું કે અનુસૂચિની એન્ટ્રી રજ-એ હેઠળ

કરવેરાને આધિન બિન-શુદ્ધ તેલમાંથી મેળવેલા વનસ્પતિ તેલ (શુદ્ધ) પર જ ર ટકાના દરે કર લાદવામાં આવી શકે છે. વધુમાં, જ્યાં અનુસૂચિ અધિનિયમ હેઠળ કરવેરાનો ભોગ બનેલા ઇનપુટ્સમાંથી બનાવવામાં આવેલી ચીજવસ્તુઓનો સંદર્ભ આપવાનો ઈશદો ધરાવે છે, ત્યાં અનુસૂચિમાં આમ જણાવવામાં આવ્યું છે. હકીકત એ છે કે, તેના સુધારા પહેલાં, એન્ટ્રી રજ-એ 'જો એક્ટ હેઠળ ટેક્સ મેળવ્યો હોત' શબ્દોનો ઉપયોગ કર્યો હતો અને સુધારા પછી આ શબ્દોને અવગણવામાં આવ્યા હતા તે દર્શાવે છે કે આ કોર્ટ દ્વારા હવે એન્ટ્રી રજ-બી પર મૂકવામાં આવેલું અર્થઘટન સાચું છે [૨૦-એ; ૨૧-એફ-એચ]

૧.૨.એન્ટ્રી રજ-બી પર રાજ્ય દ્વારા મૂકવામાં આવેલા અર્થઘટનના આધારે કરવામાં આવેલા મૂલ્યાંકનના આદેશોને અલગ રાખવામાં આવે છે. રાજ્ય અપીલકર્તાઓને રોકાવાની શરત તરીકે તેમના દ્વારા જમા કરાવેલી રકમ પરત કરશે.[૨૨-એ, બી]

દીવાની અપીલીય ન્યાયક્ષેત્રસિવિલ અપીલ નંબર ૬૩૬૨/૧૯૯૮.

૧૯૯૮ ના ડબ્લ્યુ. પી. નંબર ૪૭૫૨ માં આંધ્ર પ્રદેશ હાઈકોર્ટના ૧૩.૧૧.૯૮ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અને

૨૦૦૧ ના સી. એ. નંબર ૬૩૬૩-૭૩/૯૮, ૧૮૬૨, ૩૬૮૩, ૪૦૪૯-

૪૦૫૨, ૪૬૧૫-૪૬૨૦, ૪૫૮૪-૪૫૮૬ ૯૯, ૪૬૬૪ અને ૪૬૬૫.

એફ. એસ. નરીમન, એસ. ગણેશ અને ટી. એલ. વી. ઐયર, સુભાષ શર્મા, કે. કિરણ, જી. એન. ગણપતિ, રાજન નારાયણ, અરુણેશ્વર ગુપ્તા, સી. આર. શ્રીધરન, સુશ્રી સુષમા શર્મા, સુશ્રી કુમુદ સિંહ માટે મેસર્સ લો કન્સલ્ટન્ટ્સ ફોર મિસ. જે. બી. ડી. એન્ડ કંપની, સુશ્રી ટી. અનામિકા, જી. પ્રભાકર, અનિલ કુમાર તાંડલે અને કે. રામ કુમાર હાજર પક્ષો માટે.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ ભરુચા દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

વિશેષ રજા અરજીઓમાં રજા આપવામાં આવે છે.

આ અપીલ આંધ્રપ્રદેશ જનરલ સેલ્સ ટેક્સ એક્ટ, ૧૯૫૭ની પ્રથમ અનુસૂચિની એન્ટ્રી ૨૪-બીનું અર્થઘટન કરવાની માંગ કરે છે.

જો એન્ટ્રી ૨૪-એ અને ૨૪-બી બંનેનું પુનઃઉત્પાદન કરવામાં આવે તો વિવાદ વધુ સ્પષ્ટ થશે.તેઓ આ રીતે વાંચે છે:

એ સ. નં.	માલનું વર્ણન	પોઇન્ટ ઓફ લેવી	કરવેરા નો દર	માંથી અસરકાર ક
----------------	--------------	----------------------	-----------------	----------------------

૨૪ - એ.	મગફળી, પામ તેલ, સૂર્યમુખી તેલ, સોયાબીન તેલ, સરસવનું તેલ, કુસુમ તેલ, તમાકુના બીજનું તેલ, એરંડાનું તેલ, ચોખાના ભૂકા તેલ અને નાળિયેર તેલ સિવાય ધોયેલું કપાસના બીજનું તેલ (૧૨૦૪) સહિત વનસ્પતિ તેલ (બિન- શુદ્ધ)	રાજ્યમાં પ્રથમ વેચાણન ા તબક્કે	૨ રૂપિય ામાં ઉછા ળો	૧૬.૮.૯ ૫
૨૪ - બી.	ચોખાના ભૂકા તેલ (૧૨૦૫) સિવાયની વસ્તુ ૨૪એમાં ઉલ્લેખિત બિન-શુદ્ધ તેલમાંથી મેળવેલ વનસ્પતિ તેલ (શુદ્ધ)	-કરો -	-કરો -	૧૬.૮.૯ ૫

આંધ્રપ્રદેશ સરકારે એન્ટ્રી ૨૪-બી અંગે ૧૬.૦૯.૧૯૯૭ પર પરિપત્ર બહાર પાડ્યો હતો. તેમાં કહ્યું હતું: "આઈટમ ૨૪-બીમાં રિફાઈન્ડ તેલ સાથે જોડાયેલા બિન-રિફાઈન્ડ તેલોનો ચોક્કસ ઉલ્લેખ હોવાથી એકમાત્ર અર્થઘટન જે આપી શકાય છે તે એ છે કે ૨ ટકા રાહત દર માત્ર તે જ તેલને લાગુ પડે છે જે બિન-રિફાઈન્ડ તેલમાંથી મેળવવામાં આવે છે, જે પ્રથમ અનુસૂચિની એન્ટ્રી ૨૪-એ હેઠળ કરને આધિન છે.તેથી, આયાત કરેલા શુદ્ધ તેલ પર સાતમી અનુસૂચિ હેઠળ ૧૦ ટકા કર લાદવામાં આવે છે.વાણિજ્યિક કરવેરા કમિશનરની કચેરી દ્વારા ૧૦.૧૧.૧૯૯૭ પર આ જ અર્થઘટનનો પુનરોચ્ચાર કરવામાં આવ્યો હતો.

ઉપરોક્ત બે પરિપત્રો અને તે આધારે મૂલ્યાંકન આંધ્ર પ્રદેશ હાઈકોર્ટ સમક્ષ દાખલ કરવામાં આવેલી રિટ અરજીઓમાં આક્ષેપ કરવામાં આવ્યા હતા.બે પરિપત્રો રદ કરવામાં આવ્યા હતા, અને આદેશના તે ભાગને કોઈ પડકાર નથી.જો કે, ઉચ્ચ અદાલતે એન્ટ્રી ૨૪-એ અને ૨૪-બીનું અર્થઘટન કર્યું અને

કહ્યું, "આઈટમ ૨૪-બી જણાવે છે કે યોજાના ભૂસ તેલ સિવાય આઈટમ ૨૪-એમાં ઉલ્લેખિત બિન-શુદ્ધ તેલમાંથી મેળવેલા તમામ શુદ્ધ વનસ્પતિ તેલ પર ૨ ટકાના દરે કર લાદવામાં આવે છે.તેથી, એક શરત નક્કી કરવામાં આવી છે કે માત્ર તે જ શુદ્ધ વનસ્પતિ તેલ પર ૨ ટકા કર લાદવામાં આવે છે જેને આઈટમ ૨૪-એ હેઠળ બિન-શુદ્ધ ક્ષમતામાં કર ચૂકવવો પડ્યો છે. તે શુદ્ધ વનસ્પતિ તેલ કે જેના પર આઈટમ ૨૪ હેઠળ કર લાદવામાં આવ્યો નથી.-A ને ૨૪-B ની અરજીમાંથી બાકાત રાખવામાં આવ્યા છે. હાઈકોર્ટની એન્ટ્રી ૨૪-બીનું આ અર્થઘટન આપણી સામેની અપીલમાં વિવાદિત છે.

અપીલકર્તાઓ માટેના વિદ્વાન વકીલે એન્ટ્રી ૨૪-બીમાં વપરાયેલા 'ઉલ્લેખિત' શબ્દ પર ભાર મૂક્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે તે ફક્ત સૂચવે છે કે એન્ટ્રી ૨૪-બી એન્ટ્રી ૨૪-એમાં વર્ણવેલ પ્રકારના બિન-શુદ્ધ તેલમાંથી મેળવેલા તમામ વનસ્પતિ તેલ (શુદ્ધ) ને લાગુ પડે છે. 'ઉલ્લેખિત' શબ્દને એન્ટ્રી ૨૪-એ હેઠળ 'જેણે કર ભોગવ્યો છે' શબ્દો સાથે સરખાવી શકાયો નથી. અમારું ધ્યાન એ હકીકત તરફ દોરવામાં આવ્યું હતું કે જ્યાં અધિનિયમ હેઠળ કરવેરાનો ભોગ બનેલી વસ્તુઓ પર જ અનુસૂચિમાં એન્ટ્રી લાગુ કરવાનો ઈરાદો હતો, ત્યાં એન્ટ્રીમાં આમ જણાવવામાં આવ્યું હતું; ઉદાહરણ તરીકે.એન્ટ્રી ૧૫૮, જેમાં લખેલું છે, "સુપારીમાંથી મેળવેલ સોપારીનો પાવડર જે આ કાયદા હેઠળ કર ચૂકવે છે". એવું પણ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું કે એન્ટ્રી ૨૪માં, તેમાં સુધારો

કરવામાં આવ્યો તે પહેલાં, 'જો તે એક્ટ હેઠળ કરવેરાને પહોંચી વળ્યો હોત' શબ્દોનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો અને આ શબ્દો સુધારેલી એન્ટ્રી રજ-એ અને રજ-બીમાં આવતા ન હતા.

રાજ્યના વિદ્વાન વકીલે હાઈકોર્ટના નિર્ણયને ટેકો આપ્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે, એન્ટ્રી રજ-બીના શબ્દોને જોતાં, એન્ટ્રી રજ-એ હેઠળ કરવેરાનો ભોગ બનેલા બિન-શુદ્ધ તેલમાંથી મેળવેલા વનસ્પતિ તેલ (શુદ્ધ) પર જ બે ટકાના દરે કર લાદવામાં આવી શકે છે. બિન-શુદ્ધ તેલમાંથી મેળવેલ શાકભાજીનું તેલ (શુદ્ધ) કે જેના પર એન્ટ્રી રજએ હેઠળ કર લાદવામાં આવ્યો ન હતો, તે અનુસૂચિની બાકીની એન્ટ્રીમાં આવે છે અને દસ ટકાના દરે કર લાદવામાં આવે છે.

અમારા મતે, એન્ટ્રી રજ-બીમાં વપરાયેલા શબ્દો સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે તે તમામ વનસ્પતિ તેલ (શુદ્ધ) ને લાગુ પડે છે જે એન્ટ્રી રજ-એમાં વર્ણવેલ બિન-શુદ્ધ તેલના પ્રકારોમાંથી મેળવવામાં આવે છે, એટલે કે ચોખાના ભૂકા તેલ સિવાયના બિન-શુદ્ધ તેલમાંથી. 'ઉદ્દેશિત' શબ્દનો અર્થ ફક્ત 'વર્ણવેલ' અથવા 'નિર્ધારિત' થાય છે અને તેનાથી વધુ નહીં. તેથી, એવા નિષ્કર્ષ માટે કોઈ વાજબીપણું નહોતું કે માત્ર બિન-શુદ્ધ તેલમાંથી મેળવેલ વનસ્પતિ તેલ (શુદ્ધ) કે જે એન્ટ્રી રજ-એ હેઠળ કરને આધિન હતું તેના પર ૨ પૈસાના દરે કર

લાદવામાં આવી શકે છે.વધુમાં, જ્યાં અનુસૂચિમાં એવા માલસામાનનો ઉલ્લેખ કરવાનો ઇરાદો હતો કે જે આ કાયદા હેઠળ કરવેરાનો ભોગ બનેલા ઇનપુટ્સમાંથી બનાવવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે અનુસૂચિમાં આમ જણાવવામાં આવ્યું હતું.ફરીથી, હકીકત એ છે કે, તેના સુધારા પહેલાં, એન્ટ્રી રજ-એ 'જો તે એક્ટ હેઠળ ટેક્સને પૂર્ણ કરતો હોત' શબ્દોનો ઉપયોગ કર્યો હતો અને સુધારા પછી આ શબ્દોને અવગણવામાં આવ્યા હતા તે દર્શાવે છે કે અમે એન્ટ્રી રજ-બી પર જે બાંધકામ મૂક્યું છે તે સાચું છે.

આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, દીવાની અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.પડકાર હેઠળના ચુકાદાઓ અને આદેશોને અલગ રાખવામાં આવે છે.એન્ટ્રી રજ-બી પર રાજ્ય દ્વારા મૂકવામાં આવેલા અર્થઘટનના આધારે કરવામાં આવેલા મૂલ્યાંકનના આદેશોને અલગ રાખવામાં આવે છે.

આ રીતે આપવામાં આવેલી રાહતને ધ્યાનમાં રાખીને, રાજ્ય અપીલકર્તાઓને રોકાવાની શરત તરીકે જમા કરેલી રકમ પરત કરશે.આ બાર અઠવાડિયામાં કરવામાં આવશે.

પ્રતિવાદીઓ અપીલકર્તાઓને અપીલનો ખર્ચ ચૂકવશે.

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

બી. એસ.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.